

Warszawa, 3.08.2006

Pan Andrzej Lepper
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Premierze,

W sytuacji katastrofalnej suszy, dramatycznej w skutkach dla rolnictwa polskiego, organizacje pozarządowe, zajmujące się zrównoważonym rozwojem i ochroną dziedzictwa przyrodniczego obszarów wiejskich, apelują gorąco do Pana Premiera o uwzględnienie w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007–2013 działania polegającego na pomocy finansowej dla rolników pragnących wybudować urządzenia piętrzące na rowach melioracyjnych, pozwalające na zatrzymywanie wody w obrębie gospodarstw.

Przez cały okres 60-lecia powojennego nie udało się nikomu skonstruować skutecznego mechanizmu finansowo-organizacyjnego, który pozwoliłby na okresowe zatrzymywanie odpływu z urządzeń odwadniających, wykonanych na większości użytków rolnych, pomimo, że jest to podstawowym kanonem nowoczesnie rozumianych melioracji. Skutek tego to ogromny, bezproduktywny odpływ wody z sieci melioracyjnych, której dramatycznie brakuje - i brakować będzie coraz więcej - w czasie powtarzających się susz letnich. Okazja taka nadarza się obecnie w kontekście europejskiej strategii rozwoju obszarów wiejskich i towarzyszących jej instrumentów finansowych.

Tego rodzaju działania można traktować jako ważny element szerszego spektrum przedsięwzięć przystosowawczych naszego kraju w odniesieniu do zmian klimatycznych, których zasięg i skala, według naukowców skupionych w IPCC (Międzyrządowym Panelu ds. Zmian Klimatu), będzie wzrastała. Tegoroczne i ubiegłoroczne susze pokazały, o czym Pan Premier wie najlepiej, że polskie rolnictwo jest bezpośrednio narażone na skutki zmian klimatycznych.

Wsparcie dla budowy urządzeń małej retencji (tzw. mikroretencji) znalazło się w jednej z wcześniejszych propozycji PROW na lata 2007–2013, w działaniu „Program rolnośrodowiskowy i inwestycje nieprodukcyjne”. . Zostało ono bardzo pozytywnie zaopiniowane między innymi przez Państwową Radę Ochrony Przyrody, która stwierdziła, iż oznaczałoby bezprecedensowy przełom w systemie gospodarowania wodą w sieciach melioracji szczegółowych, w którym rolnicy dotychczas byli jedynie petentami. Konieczna jest bowiem zmiana w myśleniu na rzecz uświadomienia rolnikowi jego nowych praw i możliwości w zakresie zarządzania wodą w gospodarstwie i odpowiednie wsparcie

finansowe. Najkorzystniejszym społecznie rozwiązaniem jest połączenie tego z ideą programów rolnośrodowiskowych w imię hasła „Rolnik strażnikiem przyrody”. Pierwszym krokiem powinna być pomoc finansowa w budowie tanich, lekkich, stałych zastawek (progów) na rowach melioracyjnych. Koszty działania pokryte zostałyby w większości ze środków unijnych.

Niestety inwestycje nieprodukcyjne, w tym również budowa urządzeń małej retencji, nie zostało uwzględnione w obecnej wersji PROW. Sytuację taką uważamy za wysoce niepokojącą, zwłaszcza w kontekście tegorocznej suszy, której konsekwencją będzie między innymi konieczność wypłacenia rolnikom kompensat wysokości 500 000 000 PLN.

Z uwagi na przytoczone powyżej argumenty, uznajemy za wysoce uzasadnione przywrócenie możliwości wspierania budowy urządzeń małej retencji w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy i inwestycje nieprodukcyjne”. Jesteśmy przekonani, że przyczyni się to do łagodzenia strat powodowanych suszami, a równocześnie będzie sprzyjało ochronie wyjątkowego bogactwa przyrodniczego polskich obszarów wiejskich. Rezygnacja z tego oznaczać będzie 7 kolejnych lat zastoju i kryzysu w gospodarce wodnej na obszarach wiejskich, w sytuacji powtarzania się katastrofalnych susz.

Jesteśmy pewni, że podległe Panu Premierowi zespoły ministerialne opracowujące PROW na lata 2007-2013”, złożone ze znakomitych i zaangażowanych fachowców, z którymi współpracujemy od szeregu lat, poradzą sobie z powodzeniem z tym wyzwaniem w warunkach zaistnienia, zależnej od Pana Premiera, woli politycznej.

Znając wieloletnie, osobiste zaangażowania Pana Premiera w zrównoważony rozwój polskiej wsi i w dobro polskiego rolnika, liczymy na Pana poparcie dla przywrócenia wsparcia dla budowy „urządzeń małej retencji” do ostatecznej wersji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Z wyrazami szacunku,

Ireneusz Chojnacki
Dyrektor WWF Polska

W imieniu:

1. WWF Polska - ul. Wiśniowa 38, 02-520 Warszawa, tel. (0-22) 849-84-69, fax: (0-22) 646-36-72
2. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków - ul. Puławska 46/12, 02-599 Warszawa, tel. / fax: (0-22) 845-14-12
- 3.